

Sygnatura akt II AKa 270/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 marca 2023 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Jarosław Mazurek

Sędziowie: SA Jerzy Skorupka /spr./

SA Artur Tomaszewski

Protokolant: Joanna Rowińska

przy udziale Mariusza Moszowskiego prokuratora Prokuratury (...) w Ś.

po rozpoznaniu w dniu 29 marca 2023 r.

1. **sprawy J. C.**

oskarżonego z art. 228 § 4 kk w zw. z art. 12 § 1 kk, art. 230 § 1 kk, art. 296 § 1, 2 i § 3 kk, art. 228 § 1 i 3 kk w zw. z art. 12 § 1 kk

2. **U. M.**

oskarżonej z art. 250a § 2 kk, art. 18 § 2 kk w zw. z art. 233 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonych oraz prokuratora co do osk. J. C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z 28 marca 2022 r. sygn. akt III K 140/19

1. **zmienia zaskarżony wyrok w stosunku do J. C. w ten sposób, że:**

1. **uniewinnia go od czynu przypisanego w punkcie III części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku, tj. przestępstwa z art. 296§1, 2 i 3 KK stwierdzając, że utraciły moc kary łączne pozbawienia wolności oraz grzywny wymierzone temu oskarżonemu w punkcie V części rozstrzygającej oraz związane z tym orzeczenie o zaliczeniu na poczet kary łącznej okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie z punktu XXXIX części rozstrzygającej, a także orzeczenie o obowiązku naprawienia szkody z punktu VIII części rozstrzygającej;**

2. **w orzeczeniu zawartym w punkcie VII części rozstrzygającej eliminuje zwrot „oraz gospodarowaniem mieniem – środkami objętymi ustawą o finansach publicznych”;**

3. **na podstawie art. 44§1 KK orzeka przepadek środków płatniczych w wysokości 20.000 zł pochodzących z popełnienia przez J. C. przestępstwa z art. 228§4 KK w zw. z art. 12§1 KK, przypisanego mu w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku;**

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok w stosunku do J. C. i U. M. utrzymuje w mocy;

III. na podstawie art. 85§1 KK i art. 86§1 i 2 KK łączy kary pozbawienia wolności oraz kary grzywny orzeczone wobec J. C. w punktach I, II i IV części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku i wymierza mu karę łączną 5 (pięciu) lat i 2 (dwóch) miesięcy pozbawienia wolności oraz karę łączną grzywny w wymiarze 140 (stu czterdziestu) stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na 100 (sto) złotych;

IV. na podstawie art. 63§1 KK zalicza J. C. na poczet wymierzonej kary łącznej pozbawienia wolności okres jego rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie od 19 grudnia 2018 r., godz. 14,35 do 3 lipca 2020 r., godz. 15,45;

V. zasądza od oskarżonych J. C. i U. M. wydatki za postępowanie odwoławcze oraz wymierza im opłatę w wysokości:

- **J. C. 3200 zł za obie instancje;**
- **U. M. 1180 zł za drugą instancję.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 28 marca 2022 r., III K 140/19:

I. uznał oskarżonego **J. C.** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt I części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 228 § 4 kk w zw. z art. 12 § 1 kk i za to na podstawie art. 228 § 4 kk wymierzył mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych),

II. uznał oskarżonego **J. C.** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt II części wstępnej wyroku, z tym, że z jego opisu wyeliminował słowa „działając wspólnie i w porozumieniu z inną ustaloną osobą”, tj. czynu z art. 230 § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 4 (czterech) lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych),

III. uznał oskarżonego **J. C.** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt III części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 296 § 1, 2 i 3 kk i za to na podstawie art. 296 § 3 kk wymierzył mu karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych),

IV. uznał oskarżonego **J. C.** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt IV części wstępnej wyroku, z tym, że z jego opisu wyeliminował słowa „nie dopełnił obowiązków służbowych w ten sposób, iż” oraz zakwalifikował go z art. 228 § 3 kk w zw. z art. 12 § 1 kk i za to na podstawie art. 228 § 3 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył mu karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych),

V. na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86 § 1 i 2 kk wymierzył oskarżonemu **J. C.** karę łączną 7 (siedmiu) lat pozbawienia wolności oraz 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł (sto złotych),

VI. na podstawie art. 45 § 1 kk orzekł od oskarżonego **J. C.** przepadek korzyści majątkowej w kwocie 10 000 zł (dziesięć tysięcy złotych) osiągniętej z popełnienia przestępstwa przypisanego oskarżonemu w pkt IV części dyspozytywnej wyroku,

VII. na podstawie art. 41 § 1 kk orzekł w stosunku do oskarżonego **J. C.** w związku ze skazaniem go za przestępstwa opisane w pkt I, II, III i IV części dyspozytywnej wyroku środek karny w postaci zakazu zajmowania stanowisk w organach jednostek samorządu terytorialnego oraz w organach administracji państwowej, związanych z wydawaniem decyzji administracyjnych oraz gospodarowaniem mieniem – środkami objętymi ustawą o finansach publicznych na okres lat 6 (sześciu),

VIII. na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł od oskarżonego **J. C.** obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem przypisanym mu w pkt III części dyspozytywnej wyroku, poprzez zapłatę na rzecz Gminy B.kwoty 4 255 000 zł (cztery miliony dwieście pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych),

IX. na podstawie art. 43b kk orzekł podanie wyroku zapadłego w stosunku do oskarżonego **J. C.** do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie go na tablicy Sądu Okręgowego w Świdnicy przez okres 6 (sześciu) miesięcy od daty jego uprawomocnienia się,

X. uznał oskarżonego **P. P. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt V części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 229 § 1 i 3 kk w zw. z art. 12 § 1 kk i za to na podstawie art. 229 § 3 kk wymierzył mu karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XI. uznał oskarżonego **P. P. (1)** za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt VI i VII części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 233 § 1a kk i za oba te czyny, przy przyjęciu, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 233 § 1a kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XII. na podstawie art. 91 § 2 kk wymierzył oskarżonemu **P. P. (1)** karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XIII. uznał oskarżoną **B. P.** za winną popełnienia czynu opisanego w pkt VIII części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 233 § 1a kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył jej karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XIV. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonej **B. P.** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 2 (dwóch),

XV. na podstawie art. 72 § 1pkt 1 kk zobowiązał oskarżoną **B. P.** do pisemnego informowania sądu przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku,

XVI. uznał oskarżonego **B. M.** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt IX części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 250a § 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XVII. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonego **B. M.** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 2 (dwóch),

XVIII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżonego **B. M.** do pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku,

XIX. na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 kpk umorzył postępowanie karne przeciwko oskarżonemu **J. G.** o czyn opisany w pkt X części wstępnej wyroku, tj. czyn z art. 250a § 2 kk, zaś wydatkami poniesionymi w sprawie od chwili wszczęcia postępowania obciążył w tym zakresie Skarb Państwa,

XX. uznał oskarżonego **S. W.** za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt XI i XII części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 250a § 1 kk i za oba te czyny, przy przyjęciu, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 250a § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXI. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonemu **S. W.** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 2 (dwóch),

XXII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżonego **S. W.** do pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku,

XXIII. uznał oskarżonego **K. K. (1)** za winnego popełnienia czynów opisanych w pkt XIII i XIV części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 250a § 1 kk i za oba te czyny, przy przyjęciu, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 250a § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył mu karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXIV. uznał oskarżonego **K. K. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XV części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 250a § 2 kk i za to na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 250a § 2 kk wymierzył mu karę 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXV. uznał oskarżonego **K. K. (1)** za winnego popełnienia czynu opisanego w pkt XVI części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 233 § 1a kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXVI. na podstawie art. 91 § 2 kk wymierzył oskarżonemu **K. K. (1)** karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XXVII. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonemu **K. K. (1)** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 2 (dwóch),

XXVIII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżonego **K. K. (1)** do pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku,

XXIX. uznał oskarżoną **D. G.** za winną popełnienia czynów opisanych w pkt XVII i XVIII części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 250a § 1 kk i za oba te czyny, przy przyjęciu, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 250a § 1 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył jej karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXX. uznał oskarżoną **D. G.** za winną popełnienia czynu opisanego w pkt XIX części wstępnej wyroku, tj. czynu 233 § 1a kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył jej karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXXI. na podstawie art. 91 § 2 kk wymierzył oskarżonej **D. G.** karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XXXII. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie wymierzonej oskarżonej **D. G.** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 2 (dwóch),

XXXIII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżoną **D. G.** do pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku,

XXXIV. uznał oskarżoną **U. M.** za winną popełnienia czynów opisanych w pkt XX, XXI, XXII, XXIII, XXIV i XXV części wstępnej wyroku, tj. czynów z art. 250a § 2 kk i za wszystkie te czyny, przy przyjęciu, że zostały one popełnione w warunkach ciągu przestępstw, na podstawie art. 250a § 2 kk w zw. z art. 91 § 1 kk wymierzył jej karę 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, zaś na podstawie art. 33 § 2 kk wymierzył jej karę 100 (stu) stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 zł (pięćdziesiąt złotych),

XXXV. uznał oskarżoną **U. M.** za winną popełnienia czynu opisanego w pkt XXVI części wstępnej wyroku, tj. czynu z art. 18 § 2 kk w zw. z art. 233 § 1 kk i za to na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 233 § 1 kk wymierzył jej karę 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XXXVI. na podstawie art. 91 § 2 kk wymierzył oskarżonej **U. M.** karę łączną 1 (jednego) roku pozbawienia wolności,

XXXVII. na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 kk wykonanie oskarżonej **U. M.** kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił tytułem próby na okres lat 3 (trzech),

XXXVIII. na podstawie art. 72 § 1 pkt 1 kk zobowiązał oskarżoną **U. M.** do pisemnego informowania sądu o przebiegu okresu próby co 6 (sześć) miesięcy od daty uprawomocnienia się wyroku,

XXXIX. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet wymierzonych oskarżonym kar zaliczył:

- **J. C.** na poczet kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 19 grudnia 2018 r. godz. 14:35 do dnia 3 lipca 2020 r. godz. 15:45,

- **P. P. (1)** na poczet kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania od dnia 5 września 2019 r. godz. 08:20 do dnia 5 września 2019 r. godz. 13:30,

- **B. P.** na poczet kary pozbawienia wolności okres jej zatrzymania od dnia 5 września 2019 r. godz. 8:20 do dnia 5 września 2019 r. godz. 13:30, przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dniom kary ograniczenia wolności,

- **S. W.** na poczet kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania od dnia 11 czerwca 2019 r. godz. 15:00 do dnia 13 czerwca 2019 r. godz. 12:30,

- **K. K. (1)** na poczet kary pozbawienia wolności okres jego zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 12 czerwca 2019 r. godz. 15:00 do dnia 28 czerwca 2019 r.,

- **D. G.** na poczet kary pozbawienia wolności okres jej zatrzymania od dnia 27 czerwca 2019 r. godz. 9:45 do dnia 28 czerwca 2019 r. godz. 12:00,

- **U. M.** na poczet kary grzywny okres jej zatrzymania i tymczasowego aresztowania od dnia 3 lipca 2019 r. godz. 7:50 do dnia 22 sierpnia 2019 r., przy czym jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dziennym stawkom grzywny oraz na poczet kary pozbawienia wolności okres jej tymczasowego aresztowania w dniu 23 sierpnia 2019 r.,

XL. zasądził od oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa wydatki poniesione w sprawie od chwili wszczęcia postępowania:

- od **J. C.** w kwocie 10 650,45 zł (dziesięć tysięcy sześćset pięćdziesiąt tysięcy złotych czterdzieści pięć groszy),

- od **K. K. (1)** w kwocie 502,71 zł (pięćset dwa złotych siedemdziesiąt jeden groszy),

- od **D. G.** w kwocie 502,71 zł (pięćset dwa złotych siedemdziesiąt jeden groszy),

- od **U. M.** w kwocie 472,71 zł (czteryście siedemdziesiąt dwa złotych siedemdziesiąt jeden groszy); pozostałych oskarżonych zwalnia zaś od obowiązku uiszczenia tych wydatków, zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa, a nadto wymierzył opłaty :

- **K. K. (1) i D. G.** w kwotach po 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych),

- **U. M.** w kwocie 1180 zł (jeden tysiąc sto osiemdziesiąt złotych); pozostałych oskarżonych zwolnił zaś od opłat.

Wyrok zaskarżył **oskarżyciel publiczny na niekorzyść J. C.** w zakresie dotyczącym orzeczenia o karze, zarzucając obrazę prawa materialnego, tj. art. 45§1 KK przez nieorzeczenie przepadku 20.000 zł korzyści majątkowej przyjętej przez oskarżonego od J. P. (1) w dniach 12 i 14 grudnia 2018 r. i we wniosku odwoławczym wniósł o orzeczenie przepadku wymienionych środków.

Wyrok zaskarżył w całości obrońca J. C. adw. R. S. zarzucając:

I. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 KPK, art. 92 KPK i art. 410 KPK przez ich błędną wykładnię i wybiórczą ocenę dowodów:

1. odnośnie do zarzutu I przez:

a) dowolną ocenę zeznań J. P. (1) i wyjaśnień oskarżonego dotyczących okoliczności przekazania pieniędzy oskarżonemu, skutkującą błędnym ustaleniem, że oskarżony uzależnił przedłużenie terminu wykonania oświetlenia ulicznego i zmniejszenia kar umownych od otrzymania korzyści,

b) błędne ustalenie, że oskarżony przedłożył J. P. (1) kartkę z rozliczeniami, gdy znajdująca się w aktach kartka została sporządzona przez niego w trakcie składania zeznań (k. 120-122),

c) pominięcie dowodów złożonych przez oskarżonego na rozprawie w dniu 14 stycznia 2021 r. (k. 4237-4254), skutkujące błędnym ustaleniem, że J. P. (1) zależało na podpisaniu aneksu na przedłużenie terminu wykonania robót;

2. odnośnie do zarzutu II przez:

a) pominięcie dowodu z zeznań A. L. (k. 3332-3343),

b) błędne ustalenie co do okresu, w którym były prowadzone rozmowy J. P. (1) z oskarżonym o odwołaniu od decyzji podatkowych, przy czym wyłącznym celem tej rozmowy było przeprowadzenie prowokacji i przekazanie policji utrwalonej rozmowy;

3. odnośnie do zarzutu III przez:

a) pominięcie zeznań K. K. (2) i S. U., treści uchwały w sprawie budowy obwodnicy B. (k. 1480, k. 3350-3351) oraz pisma Starosty (...) (k. 1479),

b) wybiórczą ocenę zeznań S. D. i B. N., co skutkowało dokonaniem błędnych ustaleń co do przyczyn odwołania przetargu, a w efekcie uszczuplenia majątku gminy;

4. odnośnie do zarzutu IV przez:

a) dowolną ocenę wyjaśnień P. i B. P., w tym pominięcie, że wymieniony oskarżony przekazał pieniądze na cel nie związany z funkcją pełnioną przez J. C.,

b) dokonanie błędnych ustaleń o poleceniu A. R. wydania decyzji o przywróceniu P. P. (3) uprawnień do kierowania pojazdami,

c) dowolną ocenę wyjaśnień P. P. (3) o żądaniu zwrotu pieniędzy, skutkujące błędnym ustaleniem, że J. C. przyjął dwa razy korzyść po 5000 zł, gdy przyjął pieniądze tylko raz, aby adwokat A. L. podjęła działania w sądzie;

II. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 170§1 pkt 1 KPK w zw. z art. 19a ustawy o policji i art. 45 Konstytucji oraz art. 6 EKPC przez ich niezastosowanie i zaniechanie pominięcia dowodu z nagrania rozmowy z dnia 18 grudnia 2018 r. pomiędzy oskarżonym a J. P. (1) jako uzyskanego nielegalnie;

III. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 413§2 pkt 1 KPK przez jego niezastosowanie przez uznanie oskarżonego za winnego czynu, który nie był zabroniony przez ustawę;

IV. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia przez przyjęcie, że:

a) oskarżony odwołując przetarg na sprzedaż nieruchomości działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i wyrządził gminie szkodę,

b) oskarżony przyjął 10.000 zł od J. P. (1) oraz polecił A. R. wydanie decyzji administracyjnej,

c) brak ustaleń co do zgodności lub niezgodności z prawem decyzji z 1.12.2017 r. wydanej przez A. R.;

V. obrazę prawa materialnego, tj.:

1. art. 296§1 KK przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że zachowanie substancji majątku i niedokonanie wymiany majątku trwałego na ekwiwalent pieniężny stanowi szkodę majątkową,

2. art. 46§1 KK przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że szkodą może być ekwiwalentna, niepewna i przyszła cena sprzedaży w sytuacji, w której zaniechanie wyzbycia środka trwałego po wartości rynkowej nie stanowi szkody, gdyż substancja i wartość majątku nie ulega zmianie,

3. art. 228§1 KK przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że znamieniem przestępstwa są czynności w postaci „niedopełnienia obowiązków w ramach sprawowanego nadzoru” oraz „polecenie wykonania czynności służbowej podległemu pracownikowi”, co skutkowało błędnym przypisaniem oskarżonemu wymienionego czynu,

4. art. 228§3 KK przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że w typie kwalifikowanym czynu realizowanym jednoosobowo może odpowiadać funkcjonariusz, który nie podejmuje się zachowania stanowiącego naruszenie prawa w sytuacji, w której przez zwrot „za zachowanie stanowiące naruszenie prawa” należy rozumieć zachowanie, w którym funkcjonariusz uczestniczy w ramach jego kompetencji i podejmuje czynność sprzeczną z prawem.

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonego od wszystkich czynów.

Wyrok zaskarżył w całości **obrońca A. M. adv. Ł. Z.** zarzucając obrazę przepisów postępowania mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj.:

1. art. 7 KPK, art. 5§2 KPK w zw. z art. 410 KPK przez ich niewłaściwe zastosowanie w związku z czynieniem dowolnych ustaleń faktycznych, nie honorujących zasady in dubio pro reo, nie uwzględniających całokształtu materiału dowodowego, co przejawiało się w pominięciu równoprawnej wersji zakładającej brak zawinienia po stronie oskarżonej,

2. art. 170§1 pkt 2 KPK w zw. z art. 192§2 KPK w zw. z art. 2§2 KPK przez oddalenie wniosku dowodowego o zwrócenie się do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, a zwłaszcza wniosku o poddanie S. W. badaniu psychologicznemu na okoliczność zdolności postrzegania i odtwarzania spostrzeżeń oraz stwierdzenie u niego zespołu zależności alkoholowych i zaburzeń organicznych na tle nadużywania alkoholu, gdy jego wyjaśnienia miały fundamentalne znaczenie dla przypisania oskarżonej czynnej korupcji wyborczej,

3. art. 7 KPK, art. 5§2 KPK w zw. z art. 410 KPK przez ich niewłaściwe zastosowanie w związku z czynieniem dowolnych ustaleń faktycznych, nie honorujących zasady in dubio pro reo, nie uwzględniających całokształtu materiału dowodowego, co przejawiało się w przypisaniu oskarżonej nakłaniania do składania fałszywych zeznań K. k.i D. G.,

4. art. 424§1 pkt 1 KPK przez brak w uzasadnieniu wyroku oceny zeznań P. B., M. B. i M. M. (2).

We wniosku odwoławczym skarżący wniósł o uniewinnienie oskarżonej od stawianych jej zarzutów.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu zważył, co następuje. Częściowo zasadna jest apelacja oskarżonego J. C.. Trafnie podnosi się, że dotknięte błędem jest rozstrzygnięcie o przypisaniu oskarżonemu przestępstwa z art. 296§3 KK, gdyż swoim zachowaniem nie wypełnił on znamion tego przestępstwa. Rozpoznając ten zarzut należy zważyć,

że typ czynu z art. 296§1 i 3 KK ma charakter umyślny. Sprawca musi zatem chcieć nie dopełnić ciężącego na nim obowiązku lub nadużyć udzielonych mu uprawnień oraz musi chcieć wyrządzić szkodę podmiotowi, którego sprawami majątkowymi lub działalnością gospodarczą się zajmuje. Tymczasem z ustaleń sądu pierwszej instancji wynika, że oskarżony „decyduje o odwołaniu przetargu podjął tylko i wyłącznie po to, by w przyszłości móc sprzedać nieruchomości temu, kto zagwarantuje mu czerpanie bezprawnych korzyści majątkowych”. Wynika stąd, że decyzja o odwołaniu przetargu na sprzedaż nieruchomości gruntowej nie była motywowana wyrządzeniem gminie szkody, ale zamiarem uzyskania przy tej okazji korzyści majątkowej (łapówki). Na potwierdzenie dokonanego ustalenia sąd przywołuje zeznania D. M. i J. P. (1), z których jednoznacznie wynika, że oskarżony złożył im zawołowaną propozycję korupcyjną. Na rozprawie głównej w dniu 12 listopada 2020 r. D. M. zeznał wszak, że „C. wprost nie powiedział <dajcie jakąś ilość pieniędzy>, ale dawał do zrozumienia, że jak mu nie damy pieniędzy to unieważni przetarg”. Odnotować należy, że spotkanie oskarżonego z D. M. nie odbyło się w budynku gminy, ale w restauracji (...)’s. Z zeznań J. P. (1) oraz z zarejestrowanej rozmowy pomiędzy nim a oskarżonym wynika, że J. C. zaproponował mu kupno kamieniołomu, na sprzedaż którego unieważnił przetarg, do którego stanął D. M. mówiąc, że złożę porfiru obejmuje 27 milionów ton, a jemu miałyby przyspaść złotówka od każdej wydobytej tony tej kopaliny.

Ponadto, w apelacji trafnie podnosi się, że odwołanie przetargu nie wywołało skutku w postaci wyrządzenia szkody majątkowej gminie, gdyż nieruchomość, która miała być sprzedana nadal jest składnikiem majątku gminy. Co prawda, gmina nie uzyskała ceny zapłaty, ale nie wyzbyła się nieruchomości, którą w przyszłości może zbyć.

W końcu należy zauważyć, że z zarzutu aktu oskarżenia sformułowanego w punkcie III wynika, że „prawdziwym powodem odwołania przetargu była chęć” uzyskania korzyści majątkowej od podmiotu, który przystąpiłby do przetargu.

Z tych wszystkich względów, sąd odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uniewinnił J. C. od czynu przypisanego mu w punkcie III części rozstrzygającej wyroku, tj. występku z art. 296§1, 2 i 3 KK.

W pozostałej części apelacja J. C. okazała się niezasadna. Odnośnie do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie I części rozstrzygającej, tj. występku z art. 228§4 KK w zw. z art. 12§1 KK, podnosi się, że rzeczywistym zamiarem oskarżonego nie było żądanie udzielenia mu korzyści majątkowej, ale pożyczki pieniężnej w wysokości 20.000 zł. Wskazuje się, że J. P. (1) nie nagrywał wszystkich rozmów z oskarżonym. Nie można więc wykluczyć, że w czasie rozmów, które nie zostały nagrane rozmawiali oni o udzieleniu oskarżonemu pożyczki pieniężnej. Prawdopodobne jest również to, że prawdziwym powodem złożenia przez J. P. (1) zawiadomienia o popełnieniu przez J. C. przestępstwa żądania łapówki, było wyeliminowanie oskarżonego z pełnionej funkcji przez osoby prowadzące nielegalne składowiska odpadów i spółkę (...). Twierdzi się, że nie ma świadków rozmów prowadzonych przez oskarżonego z J. P. (1). Dlatego nie można wykluczyć, że rozmowy te dotyczyły kwestii oraz przebiegały w sposób podany przez oskarżonego. Wiarygodności wyjaśnień oskarżonego nie podważają zeznania S. T., której J. P. (1) opowiedział o pierwszej rozmowie z oskarżonym, gdyż nie było jej przy tej rozmowie.

W apelacji wskazuje się również na sprzeczności w zeznaniach J. P. (1) dotyczących sporządzenia przez oskarżonego na kartce papieru żądania udzielenia mu korzyści w kwotach napisanych na tej kartce. W czasie przesłuchania w dniu 20 grudnia 2018 r. (k. 55) świadek zeznał, że wymienioną kartkę zabrał oskarżony. W czasie kolejnego przesłuchania, świadek osobiście napisał na kartce żądania oskarżonego, a kartka stanowi załącznik do protokołu przesłuchania. Pomimo to sąd a quo ustalił, że kartka została nakreślona przez oskarżonego. Według apelacji, rzeczona kartka stanowi oświadczenie świadka. Dlatego nie może zastępować zeznań J. P. (1), a tym samym stanowić dowodu winy oskarżonego.

Omawiany zarzut jest oczywiście bezzasadny. Przede wszystkim brak jest jakichkolwiek merytorycznych argumentów podważających prawidłowość oceny zeznań J. P. (1) i wyjaśnień oskarżonego. Przypomnieć należy, że J. P. (1) został wezwany do urzędu gminy (to ustalenie nie jest kwestionowane). Udał się tam samochodem w towarzystwie pracownicy S. T.. Gdy świadek przyszedł do urzędu, w gabinecie burmistrza trwało zebranie z pracownikami, na które został poproszony J. P. (1). Oskarżony w obecności innych pracowników czynił mu zarzuty w związku z nieterminowym

wykonaniem robót oświetleniowych, po czym zakończył zebranie, pozostawiając świadka w gabinecie. J. P. (1) po wyjściu od burmistrza (oskarżonego) powiedział S. T., że ten zażądał od niego 20.000 zł łapówki, po czym poszedł do bankomatu i wypłacił 10.000 zł. Od S. T. wziął telefon komórkowy z funkcją dyktafonu i razem z pieniędzmi wrócił do burmistrza, gdzie nagrał prowadzoną rozmowę. Znajdują się tam słowa „tu jest dycha”. Następnie świadek poszedł na policję, gdzie złożył zawiadomienie o przestępstwie burmistrza (oskarżonego). Po dwóch dniach, tj. 14 grudnia 2018 r. J. P. (1) dał oskarżonemu kolejne 10.000 zł. Wtedy oskarżony na kartce napisał kwoty pieniędzy, które J. P. (1) ma dać za możliwość dokończenia robót oświetleniowych. Po otrzymaniu od policji 50.000 zł, w dniu 19 grudnia 2018 r. J. P. (1) wręczył je oskarżonemu, który został zatrzymany na gorącym uczynku przyjmowania tych korzyści.

Twierdzenie, że J. P. (1) jest niewiarygodny, gdyż był inspirowany przez przeciwników politycznych oskarżonego lub inne osoby będące z nim w jakimś konflikcie, stanowi nieudaną próbę budowania alternatywnego przebiegu zdarzenia, która nie ma żadnego potwierdzenia w dowodach ujawnionych na rozprawie głównej, poza wyjaśnieniami oskarżonego. Nie ma żadnych dowodów potwierdzających związek świadka z M. P., będącym konkurentem politycznym oskarżonego bądź z osobami prowadzącymi nielegalne wysypiska czy ze spółką (...). Brak jakichkolwiek merytorycznych powodów do zakwestionowania zeznań S. T.. Wydruk z bankomatu oraz treść nagranej rozmowy świadczą, że J. P. (1) wypłacił 10.000 zł, które wręczył oskarżonemu.

Bezasadny jest zarzut dotyczący ustalenia przez sąd meriti, że oskarżony na kartce papieru napisał żądane kwoty łapówki. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika wszak, że „oskarżony na przyniesionej przez siebie kartce papieru zaczął wypisywać kwoty i daty mówiąc J. P. (1) ile pieniędzy ma mu jeszcze zapłacić w zamian za możliwość dokończenia inwestycji. Stwierdził, że za obniżenie kar umownych za opóźnienie robót do kwoty 70.000 zł, J. P. (1) będzie musiał zapłacić 30.000 zł dla prawników. Z kolei, za przedłużenie terminu realizacji umowy do dnia 28 lutego 2019 r. będzie musiał zapłacić 20.000 zł dla Marszałka Województwa, zaś za przedłużenie umowy do dnia 30 czerwca 2019 r. będzie musiał zapłacić kolejne 20.000 zł dla niego. Oskarżony oświadczył także, że akceptacja robót dodatkowych będzie wymagała zapłacenia przez J. P. (1) kolejnych 30.000 zł. Łącznie J. C. podczas tego spotkania zażądał od J. P. (1) zapłacenia 100.000 zł.” (s. 6 uzasadnienia wyroku). W czasie przesłuchania J. P. (1) odtworzył z pamięci treść żądania oskarżonego, które zapisał na kartce papieru stanowiącej załącznik do protokołu przesłuchania. Świadek jednoznacznie i stanowczo zeznał, że ową kartkę napisał oskarżony. Taki fakt ustalił też sąd pierwszej instancji. Okoliczność, że w czasie przesłuchania świadek sporządził rzeczoną kartkę, w najmniejszym stopniu nie podważa prawidłowych ustaleń sądu.

Zapis ten nie stanowi żadnego oświadczenia świadka, które miałyby zastępować treść złożonych przez niego zeznań, na co wskazuje się w apelacji. Okoliczność, że wymieniony dokument sporządził świadek osobiście, nie stanowi przeszkody do uznania go za źródło dowodu, a treść dokumentu za środek dowodowy pozwalający na dokonanie istotnych ustaleń faktycznych.

W świetle tych dowodów prawidłowe jest ustalenie sądu pierwszej instancji, że J. C. uzależnił przedłużenie terminu wykonania przez J. P. (1) oświetlenia ulicznego w B. od udzielenia mu korzyści w wysokości 100.000 zł, które przyjął w trzech ratach, tj. w dniach 12 i 14 grudnia 2018 r. po 10.000 zł oraz w dniu 19 grudnia 2018 r. w kwocie 50.000 zł.

Dodać należy, że treść nagranych rozmów w żadnym elemencie nie wskazuje na zamiar uzyskania przez oskarżonego pożyczki pieniężnej. Nie zostały zarejestrowane słowa, które świadczyłyby o zamiarze zawarcia takiej umowy. Przeciwnie, ich treść nie pozostawia wątpliwości, że dotyczą one trzech kwestii, odnośnie do których oskarżony uzależnił swoje postępowanie i podejmowane decyzje od uzyskania korzyści majątkowej, tj. przedłużenia terminu wykonania robót przy oświetleniu gminy, sprzedaży kamieniołomu i pomocy w załatwieniu spraw podatkowych.

Bez znaczenia dla kontroli instancyjnej oceny zeznań J. P. (1) i wyjaśnień oskarżonego oraz dokonanych przez sąd pierwszej instancji ustaleń faktycznych jest zarzut pominięcia dowodów złożonych przez oskarżonego na rozprawie głównej w dniu 14 stycznia 2021 r. dotyczących podpisania aneksu na przedłużenie terminu robót wykonywanych przez J. P. (1) na rzecz gminy B. G.. W apelacji nie wykazano jaki wpływ na treść zaskarżonego wyroku miało wymienione uchybienie. W istocie rzeczy okoliczności dotyczące podpisania bądź niepodpisania przez J. P. (2) aneksu

do umowy na wykonanie oświetlenia ulicznego w gminie nie mają znaczenia dla rozpoznania sprawy. Jest to zdarzenie, które miało miejsce wiele dni po czynie oskarżonego i odnoszą się do działalności gospodarczej prowadzonej przez świadka, a nie do przyjęcia korzyści majątkowej przez oskarżonego.

Odnosnie do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie II części rozstrzygającej, tj. występku z art. 230§1 KK, w apelacji sformułowano dwa zarzuty obrazy przepisów postępowania oraz błędu w ustaleniach faktycznych. Podnosi się, że co prawda sąd powołał się na treść rozmów nagranych w dniach 18 i 19 grudnia 2018 r. przez J. P. (1), ale nie dokonał ich oceny, a zwłaszcza nie uwzględnił kontekstu czasowego i sytuacyjnego tych rozmów. Tymczasem, z rozmów tych nie wynika, aby oskarżony podjął się załatwienia sprawy w Izbie Skarbowej. W apelacji stwierdza się, że inicjatorem rozmowy dotyczącej decyzji podatkowych był J. P. (1), co wynika z jego słów „bo będę potrzebował do swojej sprawy”. Analiza treści zarejestrowanej rozmowy nie może prowadzić do wniosku, że oskarżony stawia się jako osoba posiadająca kontakty. W żadnym fragmencie rozmowy oskarżony nie powołuje się też na znajomości i wpływy w Izbie Skarbowej. Podnosi się również, że słowa oskarżonego wypowiedziane w rozmowie z 19 grudnia 2018 r. żeby „prawnikowi dać dwie dychy i trzy dychy dla kolegów z W.”, nie mogą świadczyć o podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy podatkowej J. P. (1) w zamian za korzyść majątkową. Te słowa nie mogły wywołać u wymienionego świadka przekonania o istnieniu wpływów oraz przekonania, że oskarżony lub A. L. podejmą się płatnej protekcji. Słowa oskarżonego były wyłącznie propozycją rozliczenia za usługi prawne A. L. i innych prawników z W..

W apelacji kwestionuje się również możliwość dowodowego wykorzystania rozmów z oskarżonym nagranych przez J. P. (1) w dniach 18 i 19 grudnia 2018 r., gdyż występował wtedy jako współpracownik policji prowokując J. C. do popełnienia przestępstwa. Podnosząc taki zarzut wskazuje się, że J. P. (1) w dniu 12 grudnia 2018 r. złożył zawiadomienie o przestępstwie popełnionym przez oskarżonego. W dniu 18 grudnia 2018 r. otrzymał od policji 50.000 zł, które następnego dnia miał wręczyć burmistrzowi. Wiedział, że policji ma przekazać nagraną rozmowę z oskarżonym. W apelacji formuluje się zatem wniosek, że „celem wywołania tematu decyzji podatkowej nie była wola załatwienia tej sprawy przez oskarżonego w Izbie Skarbowej, ale chęć sprowadzenia na niego odpowiedzialności karnej”. Nagrania rozmów z 18 i 19 grudnia 2018 r. zostały więc uzyskane bez zachowania warunków określonych w art. 19a ustawy o policji.

Zarzuty te są niezasadne. Przede wszystkim należy stwierdzić, że podstawowym warunkiem przeprowadzenia czynności określonej w art. 19a ustawy o policji jest posiadanie przez policję wiarygodnych informacji o przestępstwie katalogowym, określonym w art. 19 ust. 1 tej ustawy, do którego zalicza się łapownictwo bierne. Celem czynności z art. 19a ust. 1 wymienionej ustawy jest m.in. ustalenie sprawców i uzyskanie dowodów przestępstwa, a sama czynność może polegać na wręczeniu korzyści majątkowej.

Wskazany wyżej warunek przeprowadzenia rzeczonyj czynności został spełniony, gdyż J. P. (1) złożył zawiadomienie o żądaniu przez oskarżonego łapówki. W dniach 12 i 14 grudnia 2018 r. wręczył też oskarżonemu po 10.000 zł. Ponieważ żądanie oskarżonego dotyczyło udzielenia mu łapówki w wysokości 100.000 zł, J. P. (1) otrzymał od policji 50.000 zł oraz urządzenie nagrywające dźwięk, w celu potwierdzenia odbioru przez oskarżonego żądanych pieniędzy, a tym samym uzyskanie dowodu przestępstwa popełnionego przez oskarżonego. Znikąd nie wynika, aby J. P. (1) inspirował, prowokował, zachęcał, namawiał czy podżegał J. C. do aktu korupcji. Przeciwnie, żądanie udzielenia łapówki zostało wypowiedziane przez oskarżonego jasno i stanowczo w dniu 12 grudnia i powtórzone w dniu 14 grudnia, gdy na kartce papieru napisał żadaną kwotę 100.000 zł. J. P. (1) współpracował z policją, ale wyłącznie jako osoba przybrana, mająca potwierdzić spełnienie żądania oskarżonego udzielenia mu łapówki.

Wbrew apelacji, treść rozmów nagranych w dniach 18 i 19 grudnia 2018 r. potwierdza ustalenia sądu pierwszej instancji, że J. P. (1) nie prowokował J. C. do udzielenia mu pomocy w załatwieniu spraw podatkowych. Cytowane w apelacji słowa lub fragmenty zdań wypowiedziane przez J. P. (1), nie ukazują całości rozmów, ich kontekstu oraz postawy obu stron. Trafnie odnotował sąd meriti, że na rozmowy te należy spojrzeć całościowo i wtedy ocenić zachowanie oskarżonego.

Odnosić należy, że oskarżyciel publiczny zarzucił oskarżonemu wywołanie przekonania o posiadaniu wpływów w Urzędzie Skarbowym w W. oraz Izbie Administracji Skarbowej we W.. Oskarżyciel nie zarzucił oskarżonemu, że ten powoływał się na wpływy w tych instytucjach. Takich ustaleń nie dokonał też sąd a quo. Dlatego stosowne twierdzenia apelacji nie mogą odnieść oczekiwanego skutku. Sąd pierwszej instancji zasadnie zaś ustalił, że oskarżony wywołał u J. P. (1) przekonanie o posiadaniu wpływów w wymienionych organach podatkowych. Dla odpowiedzialności sprawcy za czyn z art. 230§1 KK nie ma znaczenia, czy jego wpływy w instytucji państwowej były rzeczywiste czy iluzoryczne. Wystarczające jest wywołanie w świadomości drugiej osoby przekonania o posiadaniu takich wpływów. Sąd meriti celnie stwierdził, że gdy oskarżony dowiedział się o sprawie podatkowej J. P. (1), od razu zaczął kreować się na osobę wpływową, o szerokich znajomościach wśród polityków i urzędników w tym pracujących w organach administracji skarbowej. Treść zarejestrowanych rozmów nie pozostawia co do tego żadnych wątpliwości.

Ujawniony materiał dowodowy jednoznacznie też wskazuje, że oskarżony podjął się pośrednictwa w załatwieniu sprawy podatkowej J. P. (1), w zamian za obietnicę uzyskania korzyści majątkowej w wysokości 50.000 zł. Świadczą o tym słowa oskarżonego, żeby „prawnikom dać dwie dychy i trzy dychy dla kolegów we W.”. Podzielić należy ocenę zachowania oskarżonego dokonana przez sąd pierwszej instancji, że wymienione słowa świadczą o żądaniu łapówki dla oskarżonego a nie innych osób. Nie odnoszą się one też do rozliczenia za usługi prawnicze. Przypomnieć należy, że rozpisując wcześniej na kartce żadaną kwotę łapówki w wysokości 100.000 zł, oskarżony podawał, że 30.000 zł będzie dla prawników, a 20.000 zł dla Marszałka Województwa. Jedynie 20.000 zł miało zostać wręczone bezpośrednio oskarżonemu. Innym razem, żądając od P. P. (1) 10.000 zł łapówki, o czym mowa w czynnie przypisanym mu w punkcie IV części rozstrzygającej, też twierdził, że 5000 zł ma być dla prawnika.

Z tych względów, sąd odwoławczy ocenił zarzuty apelacji odnoszące się do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie II części rozstrzygającej jako niezasadne.

Odnosnie do czynu przypisanego oskarżonemu w punkcie IV części rozstrzygającej, czyli występku z art. 228§1 KK w zw. z art. 12§1 KK, w apelacji podnosi się trzy zarzuty obrazy przepisów postępowania. Mianowicie:

- a) dowolną ocenę wyjaśnień P. i B. P., w tym pominięcie, że wymieniony oskarżony przekazał pieniądze na cel nie związany z funkcją pełnioną przez J. C.,
- b) dokonanie błędnych ustaleń o poleceniu A. R. wydania decyzji o przywróceniu P. P. (1) uprawnień do kierowania pojazdami,
- c) dowolną ocenę wyjaśnień P. P. (1) o żądaniu zwrotu pieniędzy, skutkujące błędnym ustaleniem, że J. C. przyjął dwa razy korzyść po 5000 zł, gdy przyjął pieniądze tylko raz, aby adwokat A. L. podjęła działania w sądzie.

Zarzuca się również obrazę prawa materialnego, tj. art. 228§1 KK przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że znamieniem przestępstwa są czynności w postaci „niedopełnienia obowiązków w ramach sprawowanego nadzoru” oraz „polecenie wykonania czynności służbowej podległemu pracownikowi”, co skutkowało błędnym przypisaniem oskarżonemu wymienionego czynu.

W kolejnym zarzucie podnosi się obrazę art. 228§3 KK przez jego błędną wykładnię i przyjęcie, że w typie kwalifikowanym czynu realizowanym jednoosobowo może odpowiadać funkcjonariusz, który nie podejmuje się zachowania stanowiącego naruszenie prawa w sytuacji, w której przez zwrot „za zachowanie stanowiące naruszenie prawa” należy rozumieć zachowanie, w którym funkcjonariusz uczestniczy w ramach jego kompetencji i podejmuje czynność sprzeczną z prawem.

Konkretyzując wymienione zarzuty wskazuje się na sprzeczność w wyjaśnieniach P. P. (1) i B. P. dotyczącą pochodzenia 5000 zł, które miały być wręczone oskarżonemu tytułem łapówki. P. P. (1) twierdził wszak, że środki te pożyczył od rodziny, a B. P., że pieniądze te dała mężowi z otrzymanego zwrotu podatku PIT. Według apelacji, bardziej wiarygodne

są wyjaśnienia B. P. a skoro wyjaśnienia jej męża są niewiarygodne co do pochodzenia pieniędzy, to są niewiarygodne również w kwestii wręczenia łapówki oskarżonemu.

W apelacji twierdzi się, że w sprawie nie ma żadnego dowodu wskazującego na przyjęcie przez oskarżonego łapówki, w celu polecenia pracownikowi starostwa wydania decyzji administracyjnej, choć podaje się, że P. P. (1) wyjaśnił, że J. C. powiedział mu, że komuś musi zapłacić (k. 2863). P. P. (1) podał również, że po wręczeniu oskarżonemu pieniędzy odbyły się dwie rozprawy sądowe, na których był reprezentowany przez adwokat A. L., ale „nie udało się”. Dlatego udał się do C., aby odzyskać pieniądze (k. 2866). Sąd powinien więc ustalić, że pieniądze przyjęte od P. P. (1) były przeznaczone na opłacenie adwokata, który go reprezentował, a nie tytułem łapówki.

Podnosi się również, że sąd nie ustalił, czy decyzja administracyjna z 1 grudnia 2017 r. była zgodna czy niezgodna z prawem. Poza tym, nie można popełnić czynu z art. 228§3 KK w ten sposób, że sprawca nie dopełnia obowiązków nadzoru nad pracownikiem, który ma prawo wydać decyzję administracyjną.

Wymienione zarzuty są niezasadne. I w tym wypadku, w apelacji kreuje się alternatywne wersje zdarzenia niemające żadnych podstaw w ujawnionych dowodach. P. P. (1) od samego początku, konsekwentnie twierdzi, że oskarżonemu udzielił łapówki dwa razy po 5000 zł. Uczynił to na żądanie oskarżonego, który dzięki łapówkom miał umożliwić mu kierowanie pojazdami mechanicznymi, pomimo prawomocnie orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, który obowiązywał do 5 września 2019 r. Do udzielenia łapówki w łącznej wysokości 10.000 zł P. P. (1) przyznał się w postępowaniu przygotowawczym oraz przed sądem. Podobnie zachowała się jego żona B., która wyjaśniła, że dwa razy przekazała mężowi pieniądze na łapówkę dla starosty J. C.. Prawdą jest, że pomiędzy małżonkami nie ma zgodności co do źródła pochodzenia pieniędzy na drugą łapówkę. Okoliczność ta nie dyskredytuje jednak wyjaśnień małżonków, a zwłaszcza P. P. (1), nakazując uznać je za niewiarygodne. Istotne znaczenie ma okoliczność, że P. P. (1) konsekwentnie podaje, że dwa razy wręczył pieniądze oskarżonego, gdyż tego od niego zażądał. W polu widzenia należy mieć, że P. P. (1) niezadowolony z postępowania oskarżonego i niezłatwienia przez niego sprawy zażądał zwrotu pieniędzy, które wydał tytułem łapówki.

Z wyjaśnień P. P. (1) i ustaleń sądu pierwszej instancji wynika, że wymieniony miał prawomocnie orzeczony przez Sąd Rejonowy w Wałbrzychu zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, który obowiązywał do 5 września 2019 r. Wydawanie decyzji administracyjnych o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami należało do starosty powiatu, którym wtedy był oskarżony J. C.. Dlatego P. P. (1) zwrócił się do oskarżonego o „załatwienie” sprawy w taki sposób, aby nadal mógł jeździć samochodem. Za udzielenie ewentualnej pomocy w „załatwieniu” sprawy oskarżony zażądał zaś łapówki w łącznej wysokości 10.000 zł, którą P. P. (1) udzielił. Wydaje się oczywiste, że korzyść nie została wręczona bez uzasadniającej ją przyczyny. Została ona udzielona, gdyż w kompetencji oskarżonego leżało załatwienie sprawy. P. P. (1) nie musiał konkretyzować czynności urzędowych, na których mu zależy. Wręczył korzyść w nadziei, że gdy czynności takie będą podejmowane, życzliwie doń ustosunkowany starosta C. da temu wyraz w ich treści. Dla uznania, że przyjęcie korzyści majątkowej pozostaje w związku z pełnioną funkcją publiczną, wystarczające jest wszak stwierdzenie, że pełniący ją może wpływać na końcowy efekt załatwienia sprawy, a czynność służbowa stanowiąca okazję do przyjęcia korzyści choćby w części należy do kompetencji sprawcy (zob. wyroki SN: z 6.02.2017 r., WA 16/16, LEX nr 2273883; oraz z 30.11.2016 r., IV KK 230/16, LEX nr 2166389).

W okolicznościach sprawy nie budzi więc wątpliwości, że korzyść została wręczona przez P. P. (1) w związku z funkcją pełnioną przez oskarżonego. Ekwiwalentem wręczonej łapówki miał być życzliwy stosunek, przychylność, czy przychylne usposobienie oskarżonego, który, jak ustalił sąd a quo, polecił A. R. wydanie w dniu 1 grudnia 2017 r. decyzji o przywróceniu uprawnień do kierowania pojazdami mechanicznymi, pomimo, że nadal obowiązywał sądowy zakaz kierowania taki pojazdami, a kilka dni wcześniej, tj. 27 listopada 2017 r. wydana została decyzja o cofnięciu rzeczonych uprawnień.

Wydaje się, że okoliczności sprawy oddaje następująca wypowiedź Sądu Najwyższego: „W wypadku żądania korzyści majątkowej sprawca nie musi w ogóle ingerować w proces podejmowania decyzji, bo okazją do żądania jest właśnie

ogólna kompetencja żądającego, stwarzająca zawsze sposobność do uzyskania korzyści od podmiotu, którego ofertę przyjęto” (zob. post. SN z 9.03.2006 r., III KK 230/05, LEX nr 180769).

Odnosić też należy, że dla wyczerpania znamion przestępstwa łapownictwa biernego w typie kwalifikowanym z art. 228§3 KK nie jest konieczne, aby doszło do zachowania stanowiącego naruszenie prawa (zob. wyr. Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 3 października 2007 r., II AKa 200/07, LEX nr 327535) oraz idące w tym samym kierunku stanowisko Sądu Apelacyjnego w Katowicach, że przestępstwo łapownictwa biernego w typie kwalifikowanym z art. 228§3 KK jest przestępstwem formalnym i realizacja jego znamion nie wymaga, aby faktycznie doszło do zachowania stanowiącego naruszenie prawa (zob. wyr. z dnia 11 grudnia 2013 r., II AKa 212/13, LEX nr 1441366).

Nie można też podzielić zarzutu dotyczącego rażącej surowości kary wymierzonej J. C.. Argumenty przedstawione w apelacji milkną wobec faktu, że oskarżony to skorumpowany urzędnik i funkcjonariusz publiczny, który ten proceder uprawiał będąc Starostą Powiatu (...) oraz Burmistrzem B.. Uświadomić sobie należy, że burmistrzem tej gminy oskarżony został pod koniec listopada 2018 r., a już w połowie grudnia żądał od przedsiębiorcy J. P. (2) łapówki w wysokości 100.000 zł. Jakby tego było mało, gdy tylko dowiedział się o sprawie podatkowej tego przedsiębiorcy zażądał od niego kolejnej korzyści w wysokości 50.000 zł. Oskarżony wykorzystywał każdą okazję do uzyskania łapówki, a osobista korzyść była ważniejsza od dobra wspólnego, o czym przekonuje odwołanie przetargu na sprzedaż kamieniołomu oraz propozycja kupna tego kamieniołomu złożona J. P. (2), tylko po to, aby od każdej wydobytej tony kopaliny płacił oskarżonemu złotówkę.

Z tych względów kara i środki karne wymierzone oskarżonemu w żadnym razie nie wykraczają poza limitującą funkcję winy i stanowią adekwatną reakcję do stopnia szkodliwości społecznej przypisanych oskarżonemu czynów.

Przechodząc do apelacji U. M. stwierdzić należy, że zarzuty skargi są bezzasadne. Pozostawiając na boku wewnętrzną sprzeczność zarzutów sformułowanych w punktach 1 i 3 wyrażającą się w jednoczesnym kwestionowaniu przepisu art. 7 KPK oraz przepisu art. 5§2 KPK, gdy oba zarzuty się wykluczają, stanowczo należy stwierdzić, że konkurencyjne i równie prawdopodobne wersje zdarzenia występują wyłącznie w przekonaniu oskarżonej. Według sądu pierwszej instancji ujawnione w sprawie dowody jednoznacznie wskazują na winę oskarżonej i nie pozostawiają w tej kwestii żadnych wątpliwości. Wiarygodne są wyjaśnienia K. K. (1), D. G. i S. W. obciążające oskarżoną, w których potwierdzili, że oskarżona udzieliła im korzyści w zamian za głosowanie na J. C. podczas wyborów samorządowych oraz że nakłaniała ich do składania fałszywych zeznań w postępowaniu przygotowawczym.

Prawdą jest, że S. W. ma problemy alkoholowe. Ale dyskredytowanie z tego powodu jego konsekwentnych wyjaśnień i odmawianie mu wiarygodności, nie znajduje żadnego oparcia w okolicznościach sprawy. Pomimo nadużywania alkoholu S. W. na każdym etapie procesu stanowczo twierdził, że oskarżona dała mu butelkę wódki, aby głosował na J. C.. Wyjaśnienia tego oskarżonego zasadnie zostały uznane za wiarygodne i stanowiące podstawę do dokonywania ustaleń faktycznych, tak samo jak wyjaśnienia K. K. (1) i D. G.. Na rozprawie w dniu 6 marca 2020 r. K. K. (1) podał wszak, że U. M. namawiała go oraz D. G., aby poszli na wybory i głosowali na C.. Co prawda, przed sądem zaprzeczył, że otrzymał w zamian butelkę wódki, ale jednocześnie przyznał, że w postępowaniu przygotowawczym podał, że taki alkohol otrzymał od oskarżonej, a na pytanie obrońcy oskarżonej podał, że w śledztwie mówił prawdę. Na tej samej rozprawie również D. G. przyznała, że oskarżona mówiła im, że za głosowanie na C. dostaną wódkę, choć nie dała jej. Nie wie, dlaczego w postępowaniu przygotowawczym twierdziła inaczej, że otrzymała ona i K. K. (1) wódkę od oskarżonej.

Zarzuty i wywody apelacji mają charakter wyłącznie polemiczny i z tego względu nie mogą odnieść oczekiwanego skutku.

Zasadna jest apelacja oskarżyciela publicznego. Podzielając zarzut tej apelacji, sąd odwoławczy orzekł na podstawie art. 44§1 KK przepadek środków płatniczych w wysokości 20.000 zł pochodzących z popełnienia przez J. C. przestępstwa z art. 228§4 KK w zw. z art. 12§1 KK przypisanego mu w punkcie I części rozstrzygającej zaskarżonego wyroku.

Mając to wszystko na względzie, orzeczono jak na wstępie.

<i>SSA Jerzy Skorupka</i>	<i>SSA Jarosław Mazurek</i>	<i>SSA Artur Tomaszewski</i>
----------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------